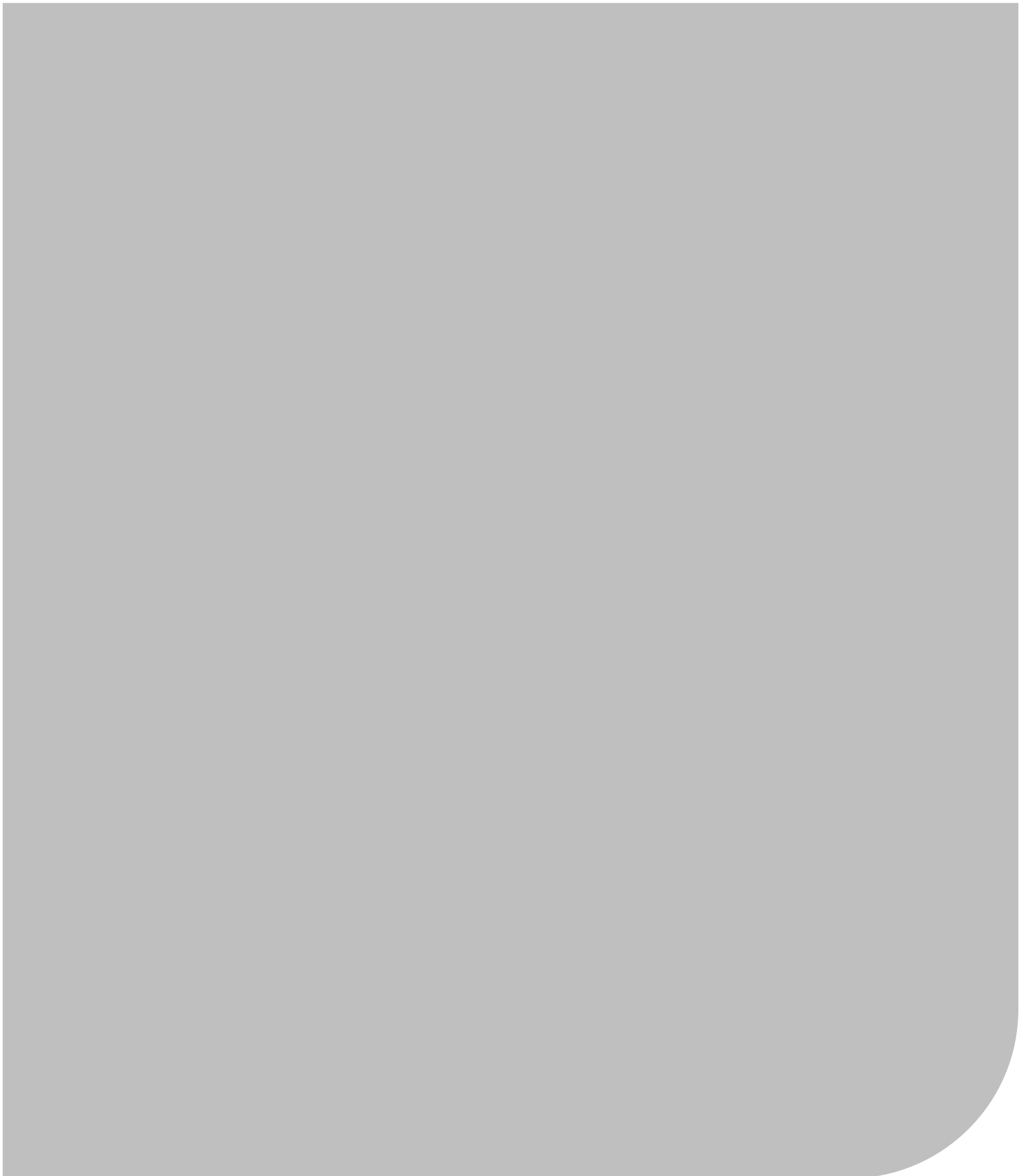


Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019 Etne Sparebank



INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	2
2.1	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	4
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjestående løpetid	6
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	9
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	9
5.	Egenkapitalposisjoner	9
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko	11
	Risikostyrings – og compliancefunksjonen	11
	Årlig internkontrollgjennomgang/risikovurdering	12
	Bankens gjenopprettingsplan	12
	Beregning av kapitalbehov for ulike risikoer	12

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pillar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrasket i ansvarlig kapital:

Selskaper som er delvis konsolidert – egenkapitalmetoden (tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Valdres Eiendoms kontor AS	601	1009	33	33	Nord-Aurdal	Eiendoms megling

Selskaper hvor investeringen er fratrasket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
SDC	1.145	548	0,51 %	0,51 %		
Spama AS	50	45	0,16 %	0,16 %		
Eika Gruppen AS	109.627	5.423	0,45 %	0,45 %		
Kvinesdal Sparebank	2.463	246	0,39 %	0,39 %		
Eika Boligkreditt AS	2.060.380	8.714	0,17 %	0,17 %		
Eiendoms kreditt AS	6.750	685	0,13 %	0,13 %		
Valdres Næringshage AS	6	50	1,97 %	1,97 %		
Etnedal Næringsbygg AS	1	0	20,00 %	20,00 %		
Landsbyen Næringshage	11	44	3,36 %	3,36 %		
Hjelmeland Sparebank	3.733	411	0,33 %	0,33 %		
Setskog Sparebank	4.500	495	0,65 %	0,65 %		
Eika VBB AS	307	975	0,03 %	0,03 %		
Sum	2.189.574	18.645				

2.1 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen side 4 viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	2.019	2.018
Sparebankens fond	136.210	122.263
Gavefond		
Sum egenkapital	136.210	122.263
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse		
Fradrag Vipps VBB	-975	-840
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-2.946	-224
Sum ren kjernekapital	132.290	121.199
Fondsobligasjoner		
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.		
Sum kjernekapital		
Ansvarlig lånekapital	15.000	15.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.		
Sum tilleggskapital	15.000	15.000
Netto ansvarlig kapital	147.290	136.199
	2.019	2.018
Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater og sentralbanker		
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	2.572	2.785
Offentlige foretak		
Multilaterale utviklingsbanker		
Internasjonale organisasjoner		
Institusjoner	26.251	2.221
Foretak	16.148	39.228
Massemarkedsengasjementer		
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	530.641	454.139
Forfalte engasjementer	1.318	139
Høyrisiko-engasjementer		
Obligasjoner med fortrinnsrett		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	12.046	21.876
Andeler i verdipapirfond		
Egenkapitalposisjoner	16.237	14.842
Øvrige engasjementer	27.168	29.740
CVA-tillegg		
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	632.382	564.970
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko		
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	72.526	63.431
Sum beregningsgrunnlag	704.908	628.401
Kapitaldekning i %	20,89 %	21,67 %
Kjernekapitaldekning	18,77 %	19,29 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,77 %	19,29 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	7,45 %	8,40 %

Banken har blitt beregnet et Pilar 2-krav på 2,0 % fra 21.06.2019. Banken har et kapitalmål på 15,1 % for ren kjernekapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper	2.019	2.018
--	-------	-------

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper.

Banken har en eierandel på 0,45 % i Eika Gruppen AS og på 0,17 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	136.281	122.859
Kjernekapital	137.698	124.157
Ansvarlig kapital	154.481	140.494
Beregningsgrunnlag	775.859	683.671
Kapitaldekning i %	19,91 %	20,55 %
Kjernekapitaldekning	17,75 %	18,16 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,57 %	17,97 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	6,97 %	7,76 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 52,9 millioner:

Bufferkrav	2.019	2.018
Bevaringsbuffer (2,50 %)	17.623	15.710
Motsyklisk buffer (2,50 %)	14.098	12.568
Systemrisikobuffer (3,00 %)	21.147	18.852
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	52.868	47.130
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	31.721	28.278
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	47.701	45.791

Banken har 47,7 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	0
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	4.836
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	12.543
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	5.000
Øvrige eiendeler	1.758.073
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	3.920
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	3.920
Totalt eksponeringsbeløp	1.776.533
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	1.776.533
Kapital	
Kjernekapital	132.289
Kjernekapital etter overgangsregler	132.289
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	7,45
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	7,45

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturedringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	12.798	-	-	12.798
Lønnstakere o.l.	1.235.521	12.489	1.517	1.249.528
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	54.583	7.155	1.828	63.565
Industriproduksjon	19.455	2.115	248	21.818
Bygg og anlegg	29.168	4.159	604	33.931
Varehandel, hotell/restaurant	9.914	2.007	750	12.670
Transport, lagring	8.128	955	1.735	10.818
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	52.042	1.912	1.761	55.715
Sosial og privat tjenesteyting	29.833	1.432	239	31.504
Sentralbank	78.315	-	-	78.315
Kredittinstitusjoner	191.286	-	-	191.286
Sum	1.721.043	32.223	8.682	1.761.948
"Hjemfylke"	1.475.939	26.782	7.216	1.509.938
"Øvrige deler av hjemfylke"	154.455	3.429	924	158.807
Resten av Norge	90.649	2.012	542	93.203
Utlandet	-	-	-	-
Gjennomsnitt²	1.558.014	30.586	6.980	1.595.580

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

0 0 0 0

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	5.500	300.062	49.139	180.639	1.171.273	14.430	1.721.043
Ubenyttede rammer			7.668		24.555		32.223
Garantier				5.865	2.817		8.682
Sum	5.500	300.062	56.807	186.504	1.198.645	14.430	1.761.948

¹ Etter individuelle nedskrivninger

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	1.295					
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske						
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg						
Varehandel, hotell/restaurant		248	200	200		
Transport, lagring						
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester						
Sosial og privat tjenesteyting						
Sum	1.295	248	200	200	-	-
"Hjemfylke"	1.261	248	200	200		
"Øvrige deler av hjemfylke"	-					
Resten av Norge	34					
Utlandet	-					

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	200	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	200	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	4.600	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	4.600	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc	Utlån	Garantier ¹
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	92	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-174	
Periodens tapskostnader	-82	-

¹ og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor slik rating påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrasket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Andel sikret med pant ¹
Stater og sentralbanker	68.436	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	22.880	
Offentlige foretak		
Multilaterale utviklingsbanker		
Internasjonale organisasjoner		
Institusjoner	133.358	
Foretak	30.611	
Massemarkedsengasjementer		
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.432.120	94 %
Forfalte engasjementer	1.299	
Høyrisiko-engasjementer		
Obligasjoner med fortrinnsrett		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	60.231	
Andeler i verdipapirfond		
Egenkapitalposisjoner	14.724	
Øvrige engasjementer	51.124	
Sum	1.814.783	

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2018 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet (evt. så rapporteres også delen av tabellen som viser eiendeler som er benyttet som sikkerhet pr. 31.12.2018).

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Rentebærende verdipapirer				
herav: Covered bonds (inkl. OMF)				
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning		10.003		10.015
herav: utstedt av finansielle foretak				
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				
Sum		10.003		10.015

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2019, og derfor har ikke banken motpartsrisiko knyttet til derivater.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling.

Det er brukt estimer og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyr som bare dekker bankens direkte kostnader ved etablering av

lånet blir inntektsført i sin helhet når lånet utbetales. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid. Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales.

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rente metode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggs kapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap
Aksjer og andeler – gevinstformål				
– børsnoterte aksjer				
– andre aksjer og andeler				
Aksjer og andeler – strategisk formål				
– børsnoterte aksjer				
– andre aksjer og andeler	18.644	29.596		10.951

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Bankens renterisiko knyttet til ulik rentebinding på innskudd og utlån er minimal. Banken har i tillegg lav renterisiko på sin beholdning av obligasjoner. Aksje- / aksjefondseksponeringen er utsatt for markedsrisiko ved mulighet for fall i aksjekurser. Banken har i svært begrenset grad aksjer og egenkapitalbevis i enkeltelskap uten at disse er ment for varig eie.

Banken har ingen fastrenteinnskudd og ingen utlån til fast rente på egen balanse, og vil derfor ha lav renterisiko som følge av dette. Renterisikoen reduseres ved at renten på innskudd i andre banker og på vår beholdning av obligasjoner følger markedsrente. Rentenedsettelse vil redusere avkastningen på egenkapitalen og fører til en tilsvarende reduksjon i bankens resultat.

Bankens renterisiko har i 2019 økt som følge av en kraftig innskudds økning, noe som har medført at banken i perioder har økt sin renterisikoeksponering marginalt utover vedtatte ramme.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-1.670
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	-180
Øvrige rentebærende eiendeler	-
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	2.380
Verdipapirgjeld	80
Øvrig rentebærende gjeld	20
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-
Sum renterisiko	630

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Styret har i policy for virksomhets- og risikostyring bl.a. gitt overordnede prinsipper for internkontroll, samt satt krav til helhetlig risikostyring. Policyen beskriver også organiseringen av viktige funksjoner. Her beskrives også styrets overordnede risikotoleranse, mens rammer for kreditt-, likviditets-, marked-, og operasjonell risiko fastsettes i egne policyer og retningslinjer.

Risikostyrings- og compliancefunksjonen

Banken har etablert en risikostyringsfunksjon, som er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret, og som skal sikre at alle vesentlige risikoer i institusjonen er identifisert, vurdert, styrt, målt, og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene. Funksjonen skal derfor bidra til at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll, som samsvarer med eksterne og interne krav. Risikostyringsfunksjonen skal særlig være en aktiv støtte i styrets arbeid med risiko, utvikling av risikostrategi, oppnåelse av mål innenfor fastsatt risikotoleranse mv., og skal involveres når det tas beslutninger om risikoeksponering og risikoprofil.

Banken har etablert en uavhengig compliancefunksjon. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko. Funksjonens arbeid skal ha en risikobasert tilnærming med hensyn til hvor ressurser settes inn.

Det er utarbeidet retningslinjer for risikostyring- og compliancefunksjonen. Formålet med retningslinjene er å beskrive funksjonenes organisatoriske plassering, arbeidsoppgaver og krav til kompetanse. Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til adm. banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Funksjonen skal løpende vurdere, basert på faglig skjønn, om slik direkte rapportering til styret er nødvendig. Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen har møterett i styremøter. Funksjonen skal ikke ta del i beslutninger, men skal gi råd når dette er relevant.

Det utarbeides kvartalsvis rapporter til adm. banksjef som omfatter alle forretningsområder. Rapportene skal inneholde status, utvikling og vurderinger på områdene risikostyring og compliance, og skal behandles av

styret. Compliancefunksjonen skal i tillegg avgi årlig rapport som oppsummerer viktige complianceforhold i året som har gått, med hovedprioriteringer for året som kommer. I rapporten skal også compliancefunksjonen vurdere kompetansebehov og ressursbehov knyttet til funksjonens planlagte aktiviteter.

Årlig internkontrollgjennomgang/risikovurdering

Fagansvarlig for de ulike virksomhetsområdene utarbeider årlig en risikoanalyse av bankens virksomhetsområder fordelt på de vesentligste arbeidsprosesser, med analyse av risikoområder, vurdering av etablerte tiltak som skal redusere risikoen for at banken ikke når sine mål og beskrivelse av områder hvor det er behov for nye tiltak. For områder med vesentlig gjenværende risiko, vurderes det om det skal iverksettes nye risikoreduserende tiltak.

Tiltakene legges inn i bankens handlingsplan og presenteres for styret. I internkontrollgjennomgangen gjøres det også en vurdering av utformingen av bankens risikoreduserende tiltak og om tiltakene etterleves.

Oppsummeringen av dette for hvert virksomhetsområde skal også legges frem for styret.

Risikoforhold som er avdekket i internkontrollgjennomgangen er i dette hovedkapittelet tatt hensyn til under risikoanalyse og kapitalbehovsvurderinger for kreditt, likviditet-, markedsrisiko, og operasjonell risiko.

Bankens gjenopprettingsplan

Bankens gjenopprettingsplan inneholder en beskrivelse av hvilke indikatorer banken følger opp for tidlig å kunne identifisere en mulig negativ utvikling som kan svekke bankens finansielle stilling. Ved brudd på fastsatte triggernivå for de ulike indikatorene, skal bankens beredskapsgruppe vurdere situasjonen. Planen beskriver videre tiltak som banken vurderer som aktuelle for å unngå en slik situasjon, og mulige tiltak i en kritisk situasjon. Banken benytter resultatet fra ICAAP ved fastsettelse av triggernivå for kapitalindikatorer i bankens gjenopprettingsplan. I tillegg brukes stresstesten i ICAAP som ett av tre stress-scenarioer i gjenopprettingsplanen.

Beregning av kapitalbehov for ulike risikoer

Bankens metode for å beregne kapitalbehov for kreditt risiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (pilar 1 og bufferkrav) er blant annet regulert i Finansforetakslovens kap. 14, Kapitalkravforskriften, CRR/CRD IV-forskriften, og Forskrift om beregning av ansvarlig kapital.

I tillegg beregner banken internt kapitalbehov, som går utover minstekravet, basert på kvantitative og kvalitative risikoanalyser (pilar 2-tillegg – ICAAP). Kapitalbehovet vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. I tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) ser banken på behovet i lys av planlagt vekst og eventuelle besluttede strategiske endringer. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	
9	Instrumentets nominelle verdi	
9a	Emisjonskurs	
9b	Innløsningskurs	
10	Regnskapsmessig klassifisering	
11	Opprinnelig utstedelsesdato	
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	
13	Opprinnelig forfallsdato	
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	
30	Vilkår om nedskrivning	
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
herav: instrumenttype 1			
herav: instrumenttype 2			
herav: instrumenttype 3			
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater		26 (1) (c)	
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5 Minoritetsinteresser		84	
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7 Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9 Tomt felt i EØS			
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
12 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
13 Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
14 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
15 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
16 Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
17 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
18 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
19 Tomt felt i EØS			
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21 Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
23 Tomt felt i EØS			
24 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til realiserte gevinster og tap			
herav: filter for urealisert tap 1			
herav: filter for urealisert tap 2			
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
herav: ...			
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29 Ren kjernekapital	-	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	-	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

	Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggs kapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	-	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag			
	Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	#DIV/0!	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	#DIV/0!	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	#DIV/0!	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget		CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer			
66	herav: motsyklisk buffer			
67	herav: systemrisikobuffer			
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	